

Häxprocesser och minneskultur, 7,5 hp

Witch Trials and Cultural Memory (7.5 ECTS credits)

Nivå: Grundnivå

Ämnesområde: TEOLOGI (teologiska kultur- och samhällsstudier)

Kurskod: 0236

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Som programkurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi och filosofi förutsätter kursen att A-kursen Introduktion till filosofi och teologi (30 hp) är fullgjord.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande

- översiktligt kunna redogöra för den historiska bakgrunden till häxprocesserna och viktiga historiska källor samt grunderna för senare tiders minneskultur
- känna till häxan som litterärt och kulturellt motiv
- visa grundläggande förmåga att kontextualisera skönlitterära verk mot bakgrund av en historisk situation
- reflektera över framställningar av häxprocesser ur ett genus- och maktperspektiv

Innehåll

I början av Nya tiden drog häxprocesserna fram över Europa. I Sverige blossade de upp i slutet av 1600-talet. Kursen behandlar vad domstolsprotokollen berättar och ställer frågor om vilken roll barnen, kyrkan, läskunnigheten samt synen på magi och sexualitet spelade. Ur ett genus- och maktperspektiv och mot bakgrund av den historiska situationen studeras nutida skönlitteratur och populärkultur där kvinnor som utpekats som häxor spelar en viktig roll. Deltagarna får öva sin förmåga att redogöra för forskningen inom området och att formulera egna analyser och tolkningar av häxprocesserna som motiv inom modern litteratur och kultur. Ådalen i Ångermanland används som ett exempel på hur en minneskultur kan utformas lokalt. Om intresse finns görs en gemensam exkursion dit.

Undervisning och examination

Undervisning ges i form av föreläsningar och diskussionsseminarier. Examination sker genom förberedda muntliga presentationer och aktivt, förberett deltagande vid diskussionerna under seminarierna samt genom en avslutande skriftlig examinationsuppgift (ca 6–7 A4-sidor).

Litteratur

* = finns på nätet

Ankarloo, Bengt, *Satans raseri. En sannfärdig berättelse om det stora häxoväsendet i Sverige och omgivande länder* (Stockholm, Ordfront, 2010 / e-bok) (ca 200 s enl. lärarens anvisning)

Christensson, Jakob (red.), *Signums svenska kulturhistoria. Stormaktstiden* (Lund: Signum, 2005) (ca 200 s enl. lärarens anvisning)

- Erll, Astrid, *Memory in culture* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2011) (200 s)
- *Henningsen, Gustav, "Barnhäxor förr och nu", *Signum* 1996: 3 (3 s)
- *Henningsen, Gustav, "Kan häxor flyga?", *Signum* 1999: 2 (3 s)
- Lennersand, Marie, & Oja, Linda, *Livet går vidare: Älvdalen och Rättvik efter de stora häxprocesserna 1668-1671* (Hedemora: Gidlunds, 2006) (ca 200 s enl. lärarens anvisning)
- Littberger Caisou-Rousseau, Inger, "I det förflutnas famn: Dit du icke vill", *Ulla Isakssons romankonst*, diss. Lund (Stockholm: Bonnier, 1996), s. 225–289 (65 s)
- *Myrdal, Janke, "Women and Cows – Ownership and Work in Medieval Sweden", *Ethnologia Scandinavica – A Journal for Nordic Ethnology*, vol. 38, 2008, s 61–80 (20 s)
- *Ødemark, John, "Cultural Difference and Development in the Mirror of Witchcraft – The Cultural Policy of Display at Steilneset Memorial", *Nordisk kulturpolitisk tidskrift* 2014: 2, s. 188–208 (20 s)

Skönlitteratur och film

- *Christensen, Benjamin, *Häxan* (stumfilm, 1922)
- Holmberg, Bo R., *Visgossens bror* (Stockholm: Alfabet, 1998) (140 s)
- Isaksson, Ulla, *Dit du icke vill* (Stockholm: Rabén & Sjögren, 1956 el senare; Alba 1980) (310 s)
- Söderlind, Therése, *Vägen mot Bålberget* (Stockholm: Wahlström & Widstrand, 2013) (590 s)

Ett kompendium med artiklar, utdrag ur protokoll samt poesi (ca 140 s).

Se i övrigt "Kursplaner: allmänna bestämmelser"

Kursplanen fastställd 2015-02-09

Kursplanen gäller fr.o.m. 2015-03-01